

SOIARIS

Solaris

Ιωάννου Χρήστος

Επιβλέπων καθηγητής: Ψυχούλης Αλέξανδρος

Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας 2013-2014

Περίληψη

Η παρούσα εργασία αναφέρεται στο βιβλίο επιστημονικής φαντασίας *Solaris* του Stanislaw Lem. Η σύνθεση αποτελείται από το σχεδιασμό των αρχιτεκτονικών στοιχείων και των χαρακτήρων που περιγράφονται στο κείμενο με σκοπό την παράγωγή ταινίας κινουμένων σχεδίων. Ο Lem δεν αναλώνεται ποτέ στη προσπάθεια να επεκτείνει το σκηνογραφικό του υπόβαθρο (στοιχεία περιγραφής χώρων) στο βαθμό που να φαίνεται αλλόκοτο ή ανεπτυγμένο σε σχέση με την άμεση πραγματικότητα. Το ενδιαφέρον του φαίνεται να είναι εστιασμένο στην υπαρξιακή αναζήτηση του ανθρώπου μέσα στον κόσμο και κάτι τέτοιο συμβαίνει μέσα απ' τη σύγκρουσή του με κάτι που εμφανίζεται ως ανώτερο συνειδησιακά από αυτόν. Η απάντηση που δίνεται για την αντιμετώπιση του θέματος της μεταφοράς του κειμένου στην εικονογραφία του κινηματογράφου είναι επηρεασμένη από την άμεση πραγματικότητα. Αυτό συμβαίνει μέσα από την αντιγραφή αναφορών που βασίζονται σε σύγχρονα τεχνολογικά αντικείμενα-συσσκευές-μέσα και την ανασύνθεση τους σε ένα περιβάλλον που τα αντικείμενα παίζουν το ρόλο τους όχι σαν σύμβολα αλλά σαν γεωμετρίες που εντείνουν τη σύνθεση στη σχέση τους με τη δράση. Τον κύριο λόγο έχει η ατμόσφαιρα καθώς διαβάζοντας το κείμενο έγινε συνειρμικά η συσχέτιση με τις ταινίες «noir» (αστυνομικό θρίλερ, επιλογή ασπρόμαυρης εικόνας, και χρήση φίλτρων όπως vignette και film grain). Τα «σκηνικά» σχεδιάζονται τμηματικά με βάση την κατεύθυνση της κάμερας, πάνω στα περιστατικά που προωθούν την ιστορία. Δε δίνεται έμφαση στις περιγραφές των χώρων του Lem τόσο, όσο στην επινόηση τους ξανά, σε σχέση με τις εντάσεις του σεναρίου και την υπόθεση της δράσης των προσώπων ανεξάρτητα από το χρονικό πλαίσιο της αφήγησης.

Solaris

Ιωάννου Χρήστος

Επιβλέπων καθηγητής: Ψυχούλης Αλέξανδρος

Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας 2013-2014

Summary

The current paper is referring to the science fiction book Solaris by Stanislaw Lem. The composition consists of the design of architectural elements and characters described in the book for the production of an animated film. S. Lem doesn't seem to make much effort to expand the elements of scenography to the extent that they seem bizarre or over-developed in relation to the immediate reality. His interest seems to be focused on the existential quest of man in the world and this happens through his encounter with something that appears to be a higher consciousness than his own. The issue of transferring the text into the iconography of cinema is handled using influences collected from the immediate reality. This occurs through copying references from modern technological objects and appliances and reconstructing them in an environment that objects play their role not as symbols but as geometries that intensify the synthesis according to the actions described in the book. The main topic here is the atmosphere. Reading the text brought up an association to the noir movies (black and white image choice, and the use of filters such as vignette and film grain). The various elements of "scenography" are designed and placed, based on the direction of the camera, facing facts that promote the story. There is no emphasis on the actual book's descriptions as much as in inventing them again in relation to the intensities of the script and the case of action with absence of the narrative's time frame.

Snow: «Δε θέλουμε να κατακτήσουμε το σύμπαν, πολύ απλά θέλουμε να επεκτείνουμε τα όρια της Γής στα σύνορα του κόσμου. Για εμάς, αυτός ή εκείνος ο πλανήτης είναι άγονος όσο η Σαχάρα, παγωμένος όσο ο Βόρειος πόλος ή ακόμα καταπράσινος όσο ο Αμαζόνιος ... Αυτό που ψάχνουμε είναι μόνο ο άνθρωπος. Δε χρειαζόμαστε άλλους κόσμους. Χρειαζόμαστε καθρέφτες.»

(Lem, Solaris, 1961)

Η παρούσα εργασία αναφέρεται στο βιβλίο επιστημονικής φαντασίας Solaris του Stanislaw Lem. Η σύνθεση αποτελείται από το σχεδιασμό των αρχιτεκτονικών στοιχείων και των χαρακτήρων που περιγράφονται στο κείμενο με σκοπό την παράγωγή ταινίας κινουμένων σχεδίων.

ΥΠΟΘΕΣΗ

Ο Kris φτάνει στο διαστημικό σταθμό που αιωρείται πάνω απ' τον πλανήτη Solaris. Ο πλανήτης καλύπτεται στο μεγαλύτερο μέρος της επιφάνειας του από έναν «ωκεανό» (ένα υγρό πλάσμα) που εμφανίζει σημάδια νοημοσύνης. Λίγο πριν ο ψυχολόγος Kris Kelvin φτάσει στο σταθμό οι επιστήμονες που μένουν εκεί και μελετούν τον ωκεανό κάνουν πειράματα με ακτίνες που κινητοποιούν την αντίδραση του Solaris με αποτελέσματα τραυματικά για τους ενοίκους του σταθμού. Εμφανίζονται υλοποιημένα «φαντάσματα» τα οποία σχετίζονται με έμμονες σκέψεις και μνήμες για τον καθένα από τους ενοίκους. Ο Kelvin ερχόμενος στο σταθμό αντιμετωπίζει την καχύποπτη συμπεριφορά των επιστημόνων απέναντι του και λίγο αργότερα τα συμπτώματα της επαφής με τον νοήμονα ωκεανό μέσω του δικού του φαντάσματος, της Rheya (είναι η νεκρή γυναίκα του).

«Ως Επιστημονική φαντασία ορίζεται η φανταστική αναζήτηση ανθρώπινων καταστάσεων μέσα από υπαινιγμούς για τη σύγχρονη επιστήμη.»

(R. Scholes)

Η λογοτεχνία της επιστημονικής φαντασίας σε μεγάλο κομμάτι της αντανάκλα την ανθρώπινη ύπαρξη σε ένα δυνητικό υπόβαθρο που ανήκει στο παρόν. Λειτουργούν συνήθως ως σχολιασμοί, χρησιμοποιώντας ένα αριθμό από υποθέσεις βασισμένες στην άμεση πραγματικότητα. Στην περίπτωση του Solaris ο Lem προσφέρει την υπόθεση της συνάντησης του ανθρώπου με μια νοημοσύνη που η ερμηνεία του πάνω της του προκαλεί δέος. Η μόνη του προσπάθεια για κατανόηση καταλήγει σε αυτόν τον ίδιο σαν καθρέφτης, μέσα από την εμφάνιση της υλοποιημένης του συνείδησης («φαντάσματα»).

Ο Lem δεν αναλώνεται ποτέ στη προσπάθεια να επεκτείνει το σκηνογραφικό του υπόβαθρο (στοιχεία περιγραφής χώρων) στο βαθμό που να φαίνεται αλλόκοτο ή ανεπτυγμένο σε σχέση με την άμεση πραγματικότητα. Το ενδιαφέρον του φαίνεται να είναι εστιασμένο στην υπαρξιακή αναζήτηση του ανθρώπου μέσα στον κόσμο και κάτι τέτοιο συμβαίνει μέσ' απ' τη σύγκρουσή του με κάτι που εμφανίζεται ως ανώτερο συνειδησιακά από αυτόν.

ΣΚΗΝΟΓΡΑΦΙΑ

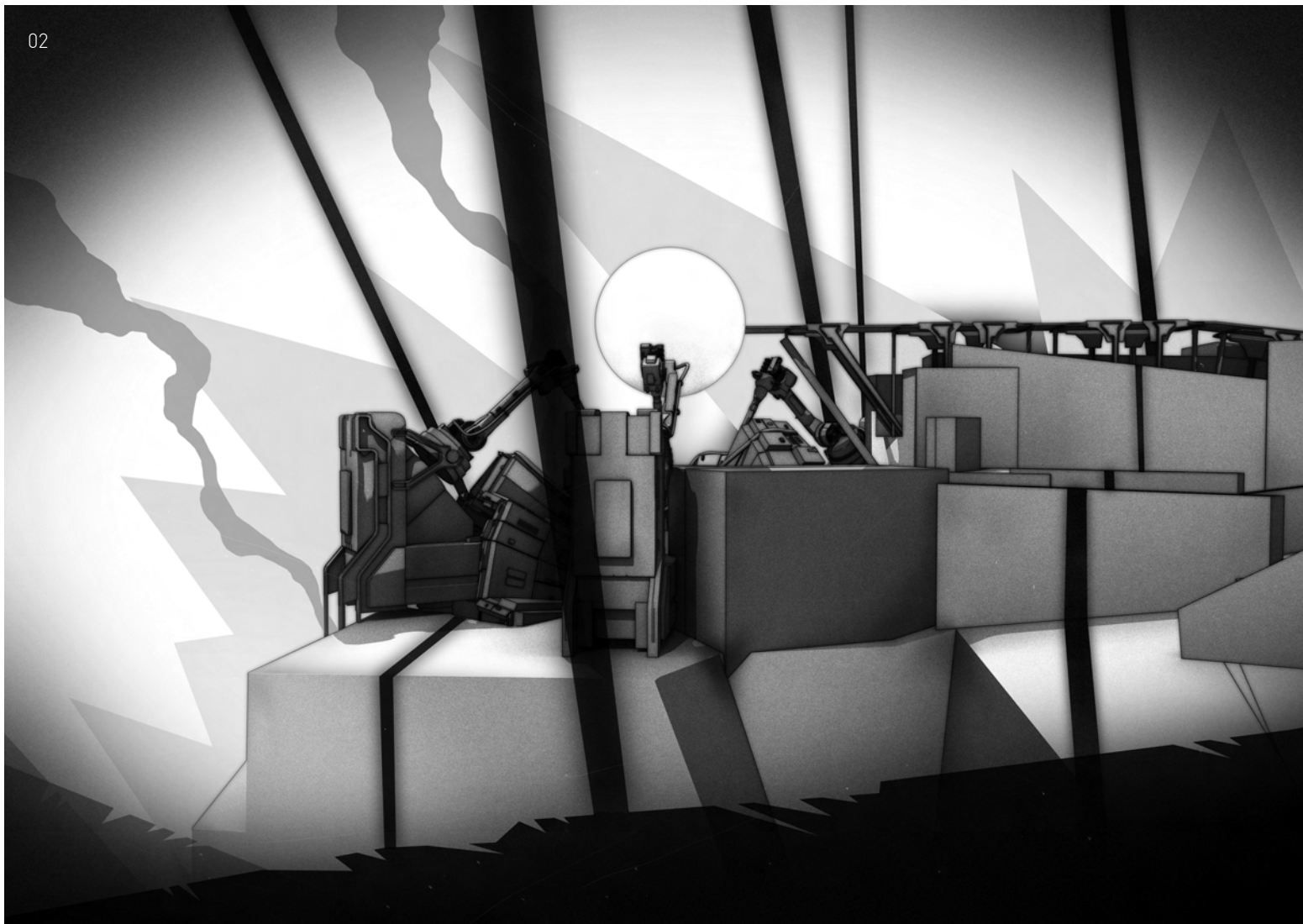
Η απάντηση που δίνεται εδώ για την αντιμετώπιση του θέματος της μεταφοράς του κειμένου στην εικονογραφία του κινηματογράφου είναι επηρεασμένη από την άμεση πραγματικότητα. Αυτό συμβαίνει μέσα από την αντιγραφή αναφορών που βασίζονται σε σύγχρονα τεχνολογικά αντικείμενα-συσσκευές-μέσα και την ανασύνθεση τους σε ένα περιβάλλον που τα αντικείμενα παίζουν το ρόλο τους όχι σαν σύμβολα αλλά σαν γεωμετρίες που εντείνουν τη σύνθεση στη σχέση τους με τη δράση. Τον κύριο λόγο έχει η ατμόσφαιρα καθώς διαβάζοντας το κείμενο έγινε συνειρμικά η συσχέτιση με τις ταινίες «noir» (αστυνομικό θρίλερ, επιλογή ασπρόμαυρης εικόνας, και χρήση φίλτρων όπως vignette και film grain). Τα «σκηνικά» σχεδιάζονται τμηματικά με βάση την κατεύθυνση της κάμερας, πάνω στα περιστατικά που προωθούν την ιστορία. Δε δίνεται έμφαση στις περιγραφές των χώρων του Lem τόσο, όσο στην επινόηση τους ξανά, σε σχέση με τις εντάσεις του σεναρίου και την υπόθεση της δράσης των προσώπων ανεξάρτητα από το χρονικό πλαίσιο της αφήγησης.

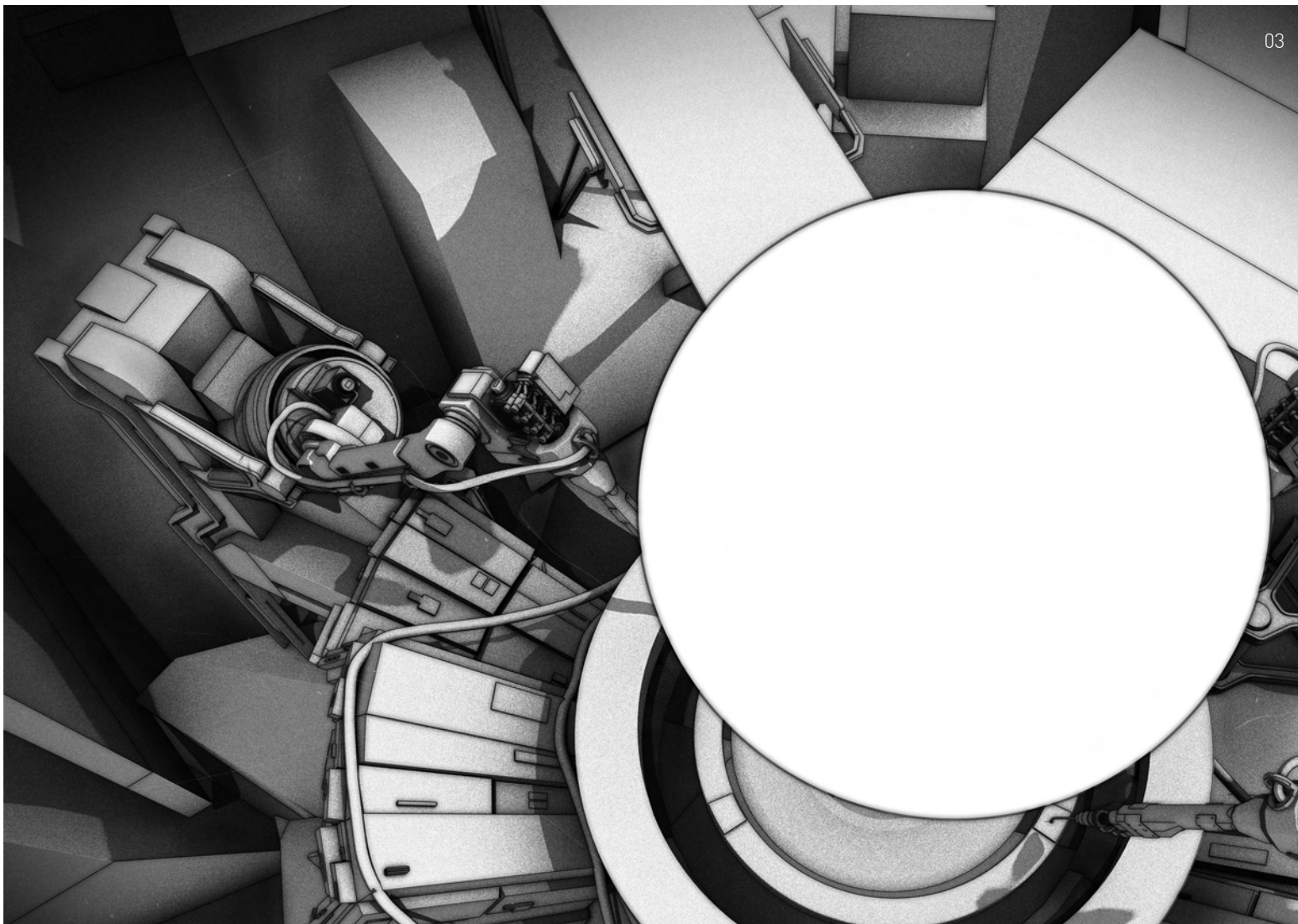
ΠΛΑΤΦΟΡΜΑ ΑΠΟΓΕΙΩΣΗΣ/ ΚΑΨΟΥΛΑ

Εκεί βρίσκεται το μέσο μεταφοράς του Kris Kelvin για να πάει από τη γή στο διαστημικό σταθμό Solaris.

ΑΠΟΨΕΙΣ ΚΑΨΟΥΛΑΣ (εικ.01,02,03)

ΑΦΙΞΗ/ΔΙΑΣΤΗΜΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ

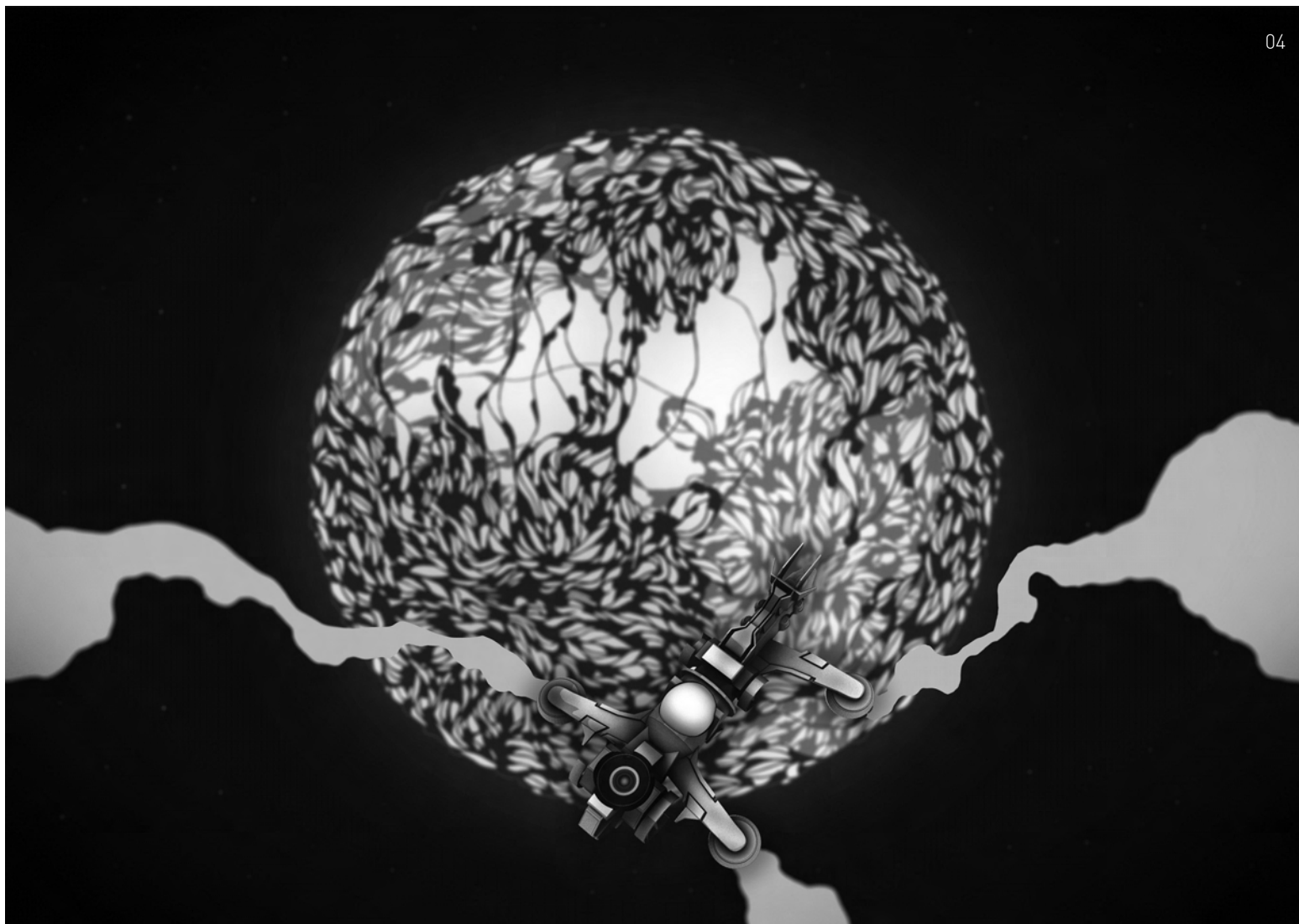
Περιγραφή της μεταφοράς του πρωταγωνιστή στο διαστημικό σταθμό Solaris.
Είσοδος στο σταθμό.

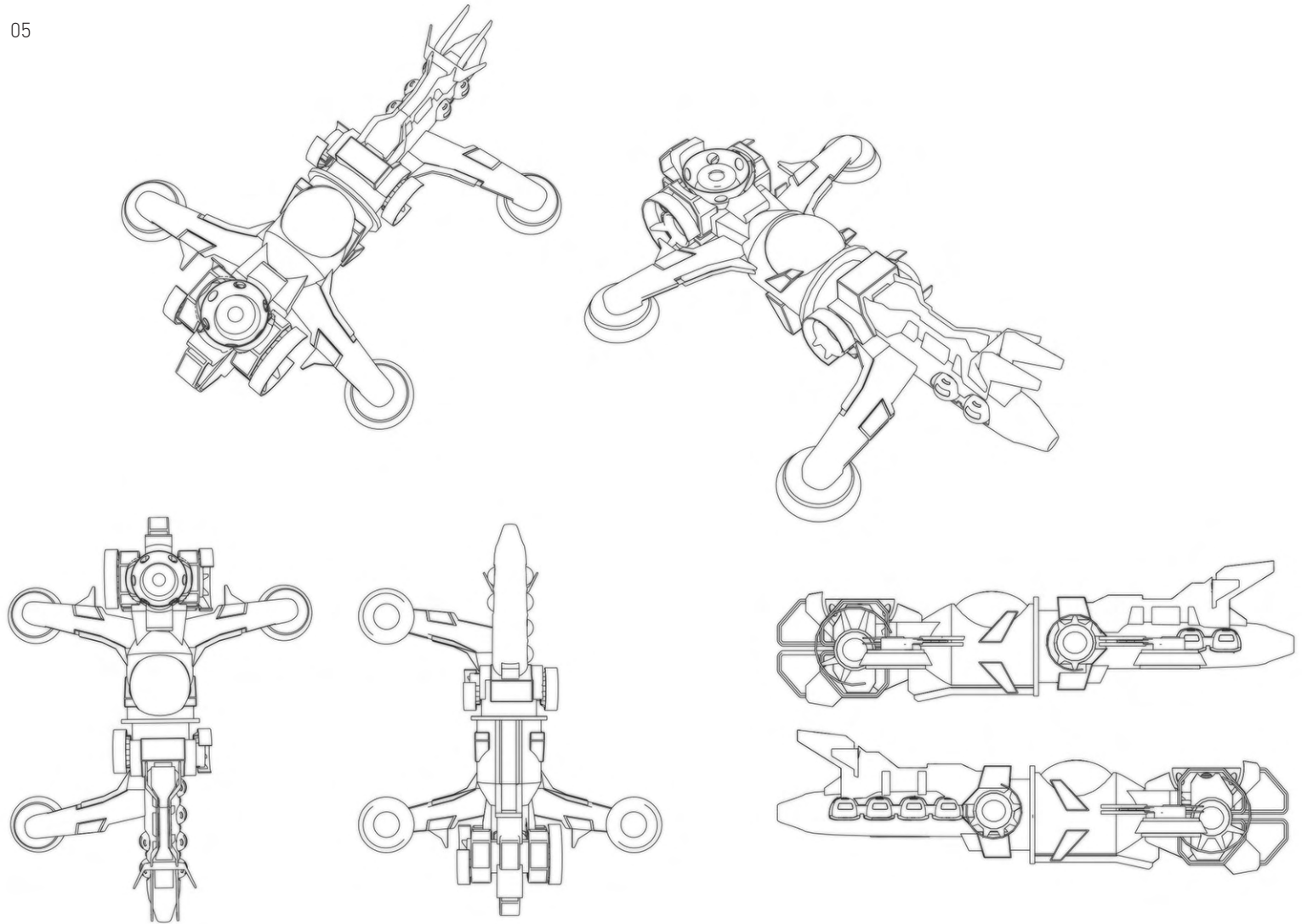
ΑΦΙΞΗ (εικ.04)

ΠΕΡΙΒΛΗΜΑ ΣΤΑΘΜΟΥ (εικ.05)

ΕΙΣΟΔΟΣ (εικ.06)

ΠΟΡΕΙΑ ΣΤΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ (εικ.07,08)

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ

Σχεδιασμός εσωτερικών χώρων στο διαστημόπλοιο από τη στιγμή που ο πρωταγωνηστής συναντά τους ενοίκους του σταθμού.

DR. SNOW (εικ.09,10)

DR. GIBARIAN (εικ.11,12)

DR.SARTORIUS (εικ.13,14,15)

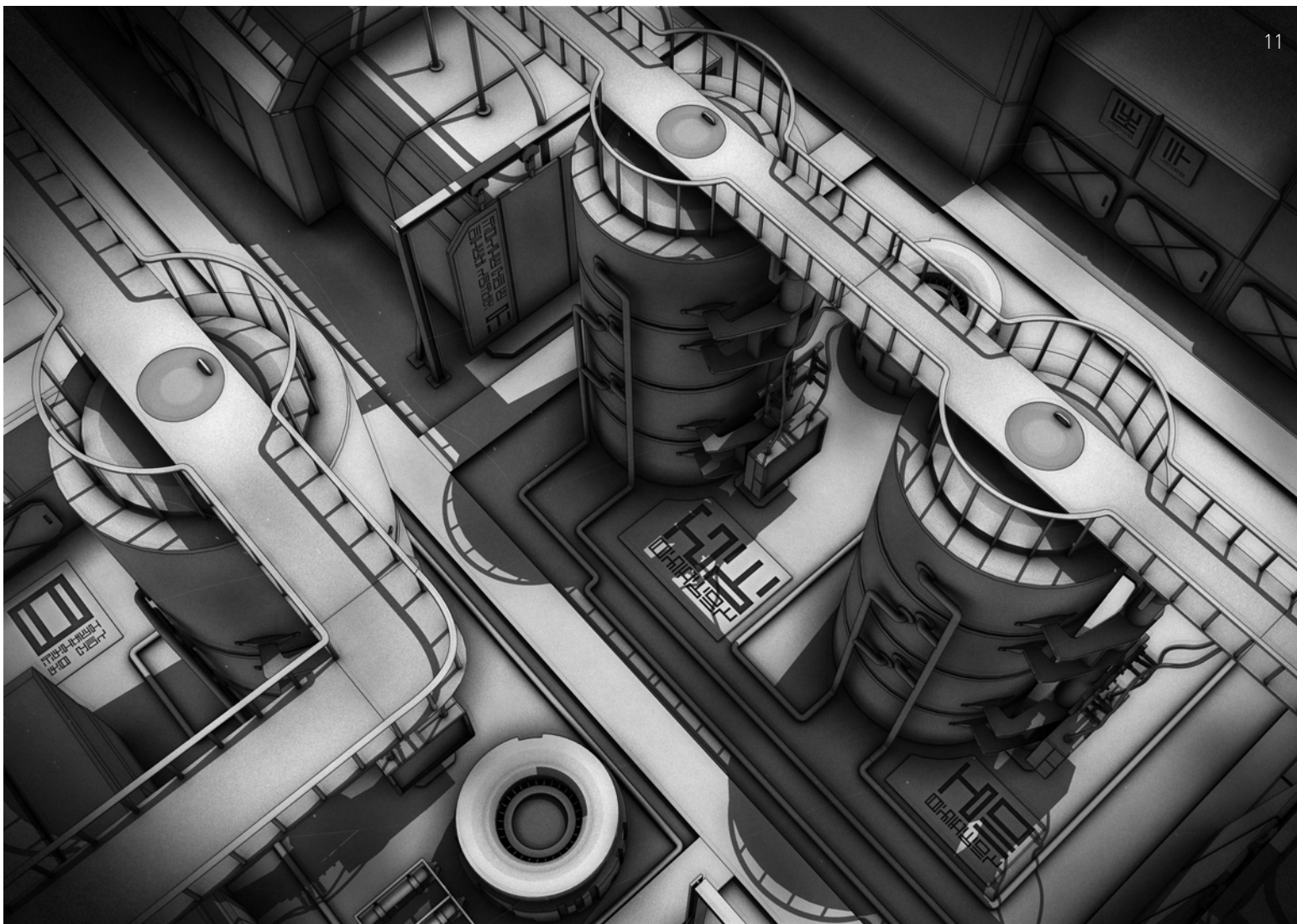
KRIS KELVIN-ΤΥΠΟΣ ΔΩΜΑΤΙΟΥ (εικ.16)

ΤΥΠΟΣ ΔΙΑΔΡΟΜΟΥ (εικ.17)

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ (εικ.18)

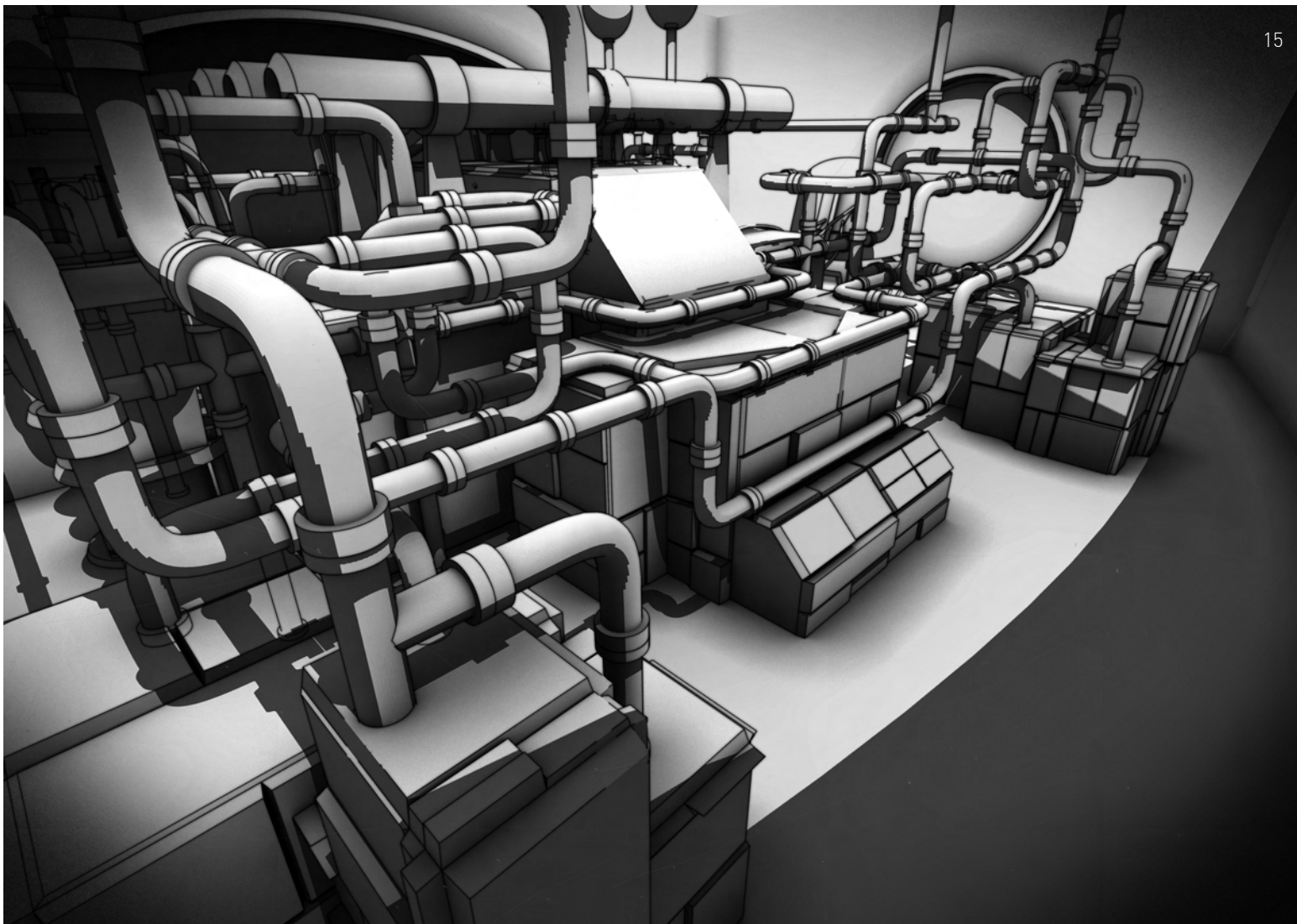

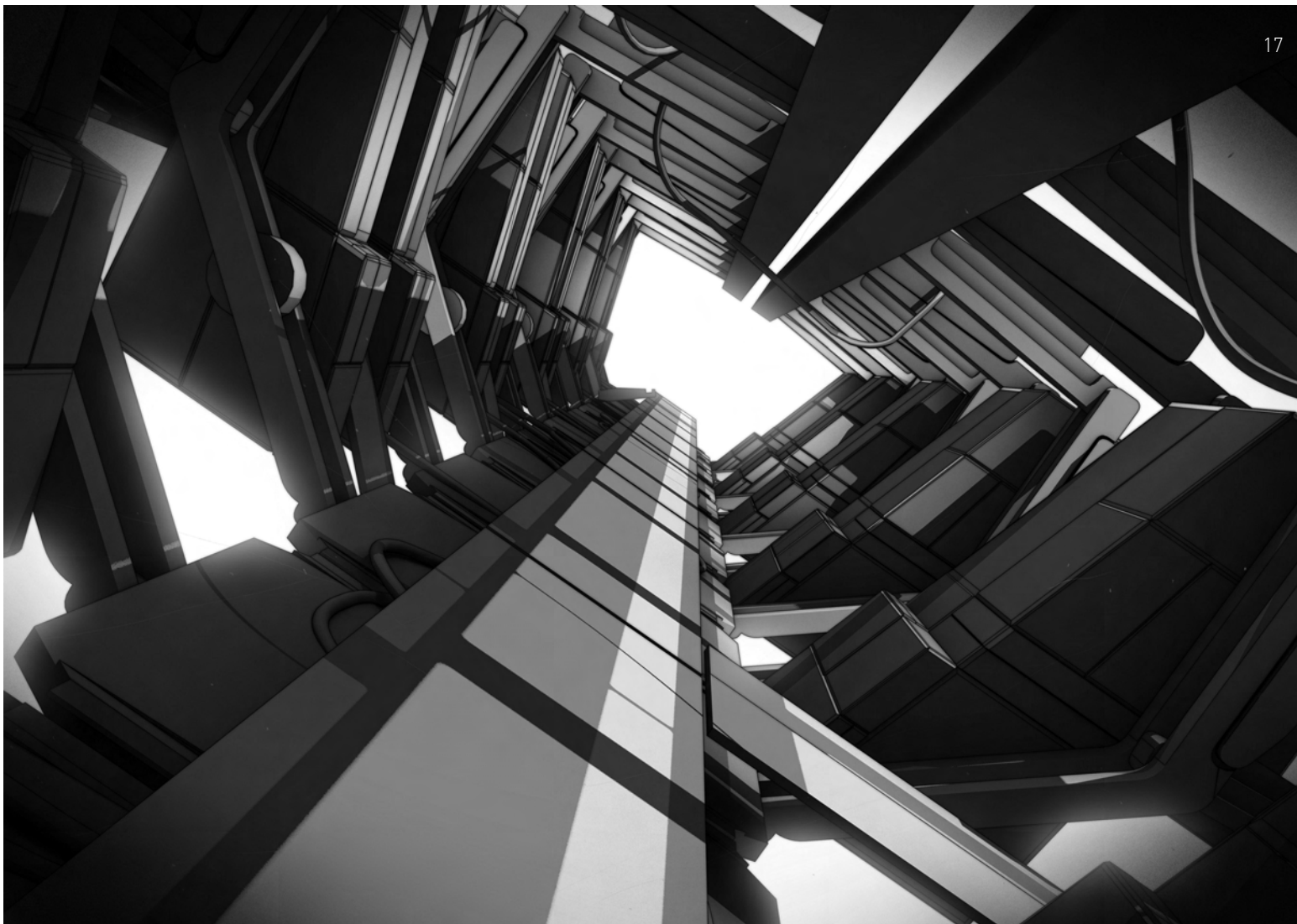

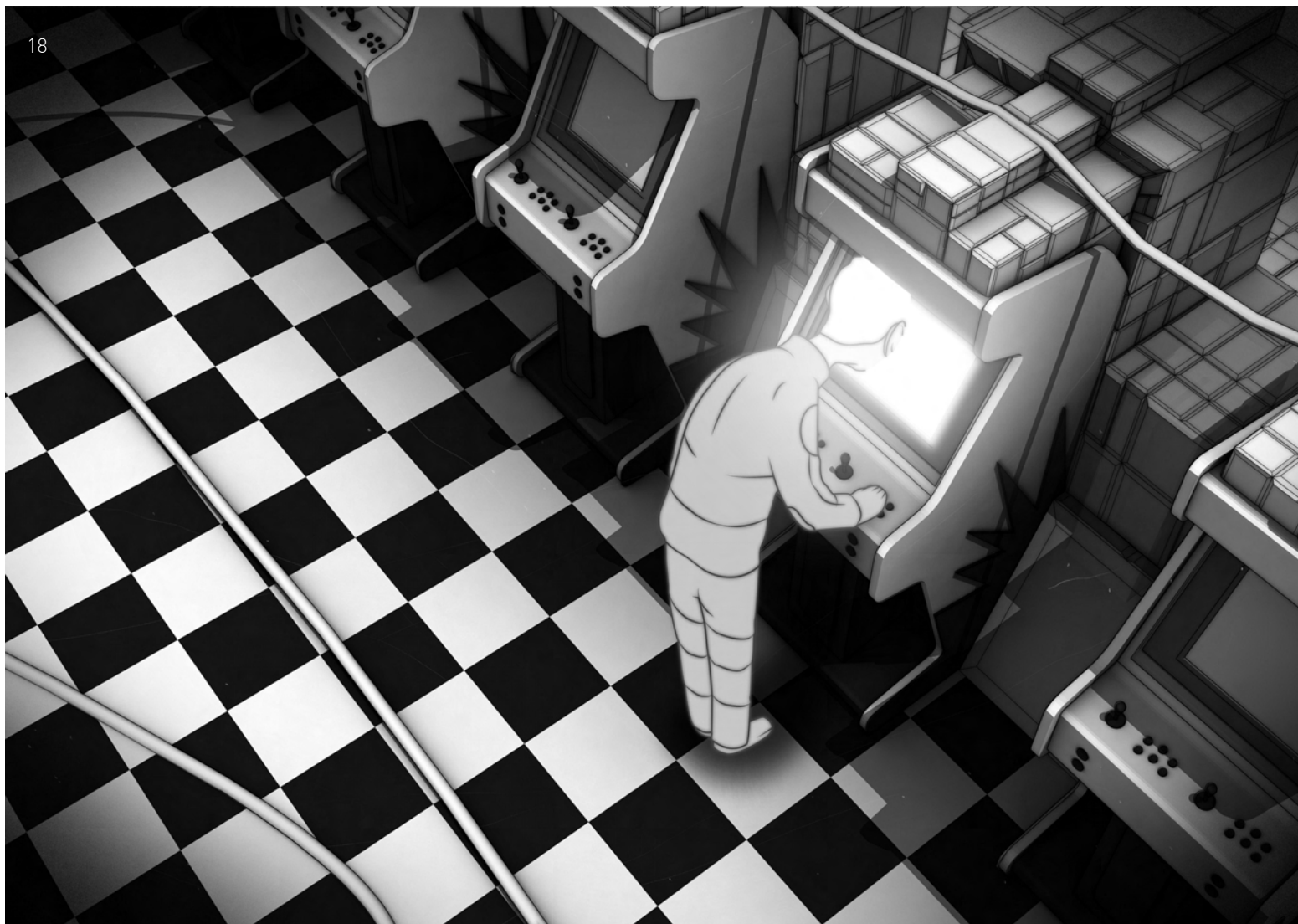

BERTON

Αφήγηση Dr. Berton

ΕΠΙΤΡΟΠΗ (εικ.19)

ΠΑΡΑΙΣΘΗΣΕΙΣ (εικ.20,21)

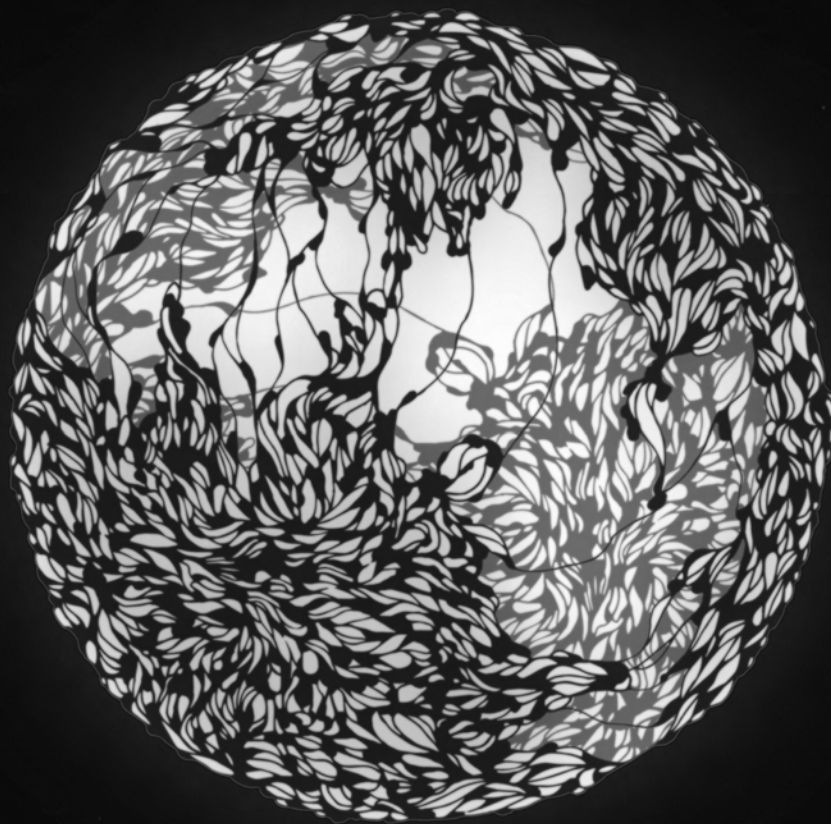

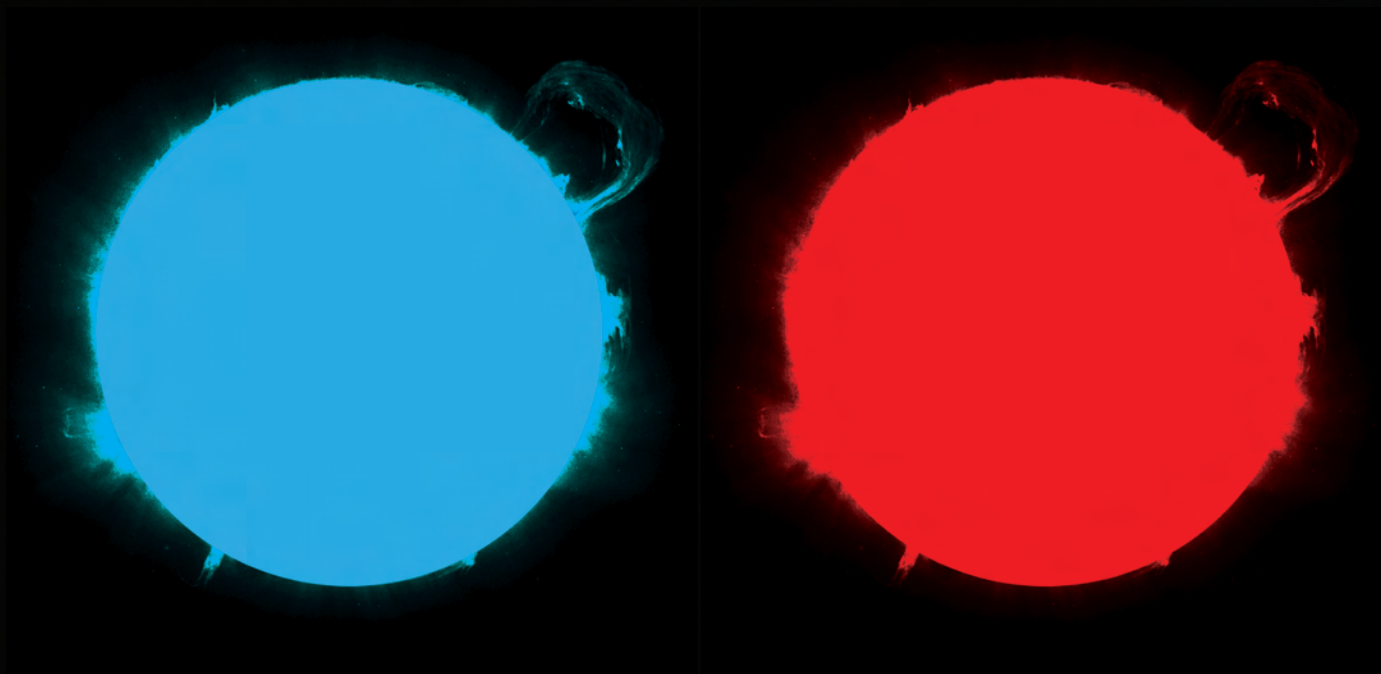
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΑΣ

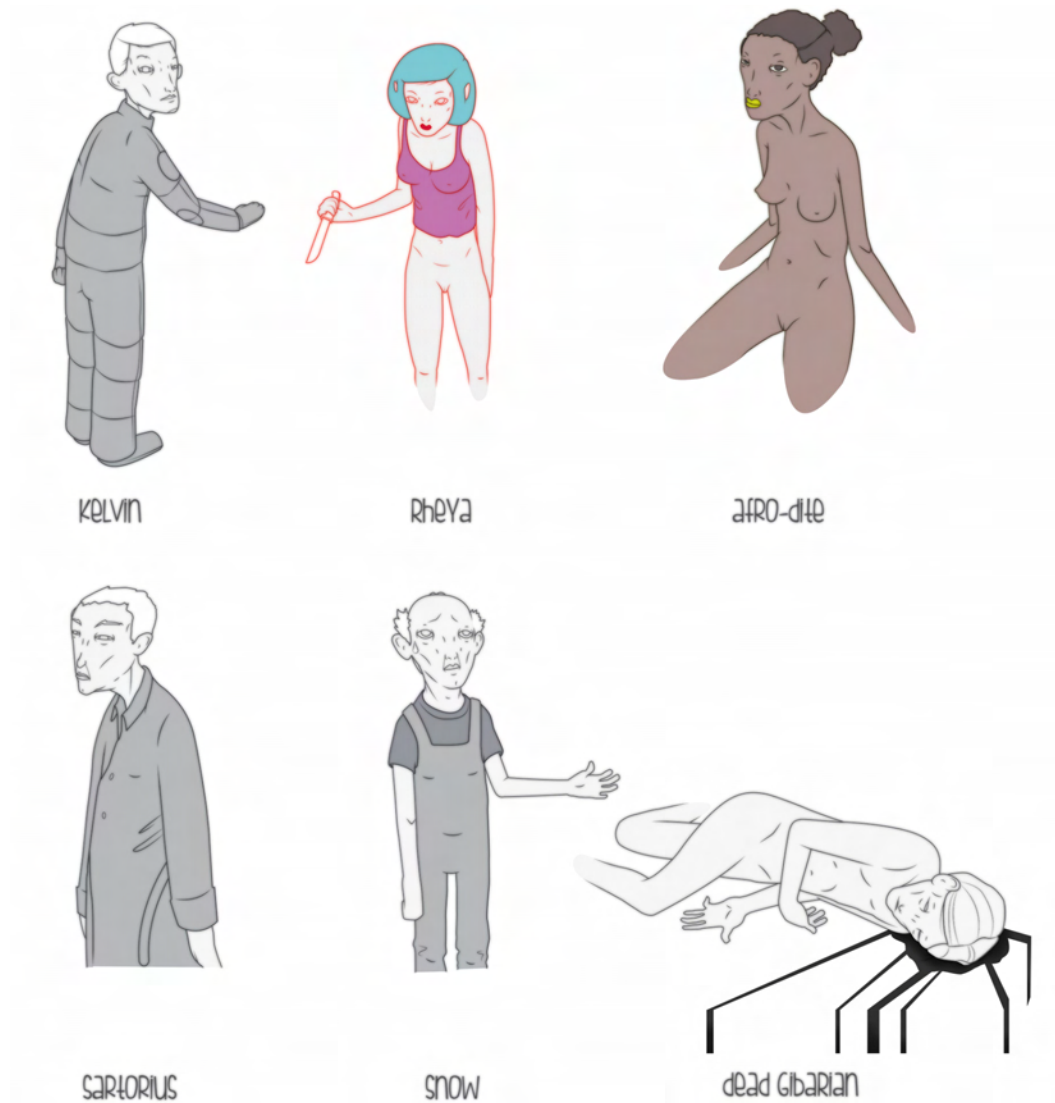
ΠΛΑΝΗΤΗΣ (εικ.22)

ΗΛΙΟΙ (εικ.23)

ΧΑΡΑΚΤΗΡΕΣ (εικ.24)

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Solaris, Stanislaw Lem, Harvest Books, 1961

Science fiction, Adam Roberts, The New Critical Idiom, 2006

Archaeologies of the future, Fredric Jameson, Verso, 2005